

УДК 793.38

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮРИСТИ НА ПРОВІДНИХ СВІТОВИХ ТУРНІРАХ БАЛЬНОГО ТАНЦЮ СУЧАСНОСТІ

Сахневич Ю. Ю.

Київський національний університет культури і мистецтв, Україна, м. Київ

У статті систематизовано відомості щодо танцювальних пар бальної хореографії на провідних світових турнірах бального танцю сучасності, детально проаналізовано результати представників України на Відкритому чемпіонаті Німеччини з бальних танців у 1998 – 2014 рр., зроблено висновок про велику ступінь інтегрованості вітчизняних виконавців бального танцю у світову систему фестивалів та конкурсів бального танцю на сучасному етапі, накреслено перспективні напрями подальших досліджень з теми.

Ключові слова: бальний танець, українські танцюристи, турніри бального танцю, хореографія, танець.

Сахневич Ю. Ю. Украинские танцоры на ведущих мировых турнирах бального танца современности / Киевский национальный университет культуры и искусств, Украина, г. Киев

В статье систематизировано сведения о танцевальных парах бальной хореографии на основных мировых турнирах бального танца современности, детально проанализированы результаты представителей Украины на Открытом чемпионате Германии по бальным танцам в 1998 – 2014 гг., сделан вывод про значительную степень интегрированности отечественных исполнителей бального танца в мировую систему фестивалей и конкурсов бального танца на современном этапе, начертано перспективные направления дальнейших исследований по теме.

Ключевые слова: бальный танец, украинские танцовщицы, турниры бального танца, хореография, танец.

Sahnevich Y. Y. Ukrainian dancers on the world's leading ballroom dance competitions now / Kyiv National University of Culture and Arts, Kiev, Ukraine

In the article systematically information on dance couples choreography for leading ballroom dance competition of our time, a detailed analysis of the results of the representatives of Ukraine at the German Open Championship of ballroom dancing in 1998 - 2014 . Concluded that a greater degree of integration of domestic artists ballroom dance festivals in the world system and ballroom dance competitions at present, outlining promising directions of further research on the topic.

Keywords: ballroom dance, Ukrainian dancers, ballroom dance competitions, choreography, dance.

Вступ. Останнє десятиліття XX – початок XXI століття ознаменовані активним включенням України у міжнародне бальне танцювальне співтовариство. Починаючи з другої половини 1990-х років українські танцюристи – виконавці бальних танців - і професіонали, і аматори - завоюють престижні місця на найбільших міжнародних турнірах. Одними з проблем осмислення сучасних процесів у танцювальному спорті є невіддаленість у часі та велика кількість подій. Присвячені танцювальному спорту публікації носять, переважно, публіцистичний характер, є інформативними, а не аналітичними. Хоча останнім часом намітилися тенденції до пожвавлення вітчизняної та зарубіжної наукової думки в сфері танцювального спорту (П. Горголь, О. Касьянова, М. Плетньов, М. Сахно тощо). Однак не проведено жодної розвідки щодо виявлення місця українських танцювальних пар на провідних світових конкурсах бального танцю.

Мета статті - виявити місце українських пар бального танцю на провідних світових турнірах сучасності.

Виклад основного матеріалу. Змагання на фестивалях та конкурсах бальних танців проводяться на всіх рівнях, починаючи від любителів-початківців і закінчуючи професіоналами. Змагання найвищого рівня проходять під егідою міжнародних організацій: Всесвітньої ради танцю (World Dance

Council Ltd (WDC) та Всесвітньої федерації танцювального спорту (World DanceSport Federation (WDSF)). Всесвітня федерація танцювального спорту визнана Міжнародним олімпійським комітетом в якості єдиного представника цього виду спорту. Спортивні бальні танці вважаються претендентом на включення в програму Олімпійських ігор, але ймовірність того, що це станеться в найближчому майбутньому є невеликою. Всесвітня федерація танцювального спорту проводить змагання не тільки серед аматорів, а й серед професіоналів.

На міжнародному рівні встановлено чіткі параметри щодо танців конкурсних програм (назва танцю, музичний розмір, темп).

Найпрестижнішим змаганням у світі бального танцю вважається Блекпулський фестиваль танцю. Місце проведення Блекпулського танцювального фестивалю (Blackpool Dance) – Зимові сади (Winter Gardens). Ця будівля XIX століття охороняється державою як пам'ятник архітектури. Архітектурний комплекс містить у собі велику кількість залів: танцювальних, театральних, виставочних, ігрових, казино, барів і ресторанів. Найбільшим залом є Імператорський (Empress Ballroom), де відбуваються основні події Фестивалю.

У 20-і рр. XX ст. видавцю популярної танцювальної газети Дансинг Таймс (Dancing Times) Пилипу Ричардсону (Philipp Richardson) спала на думку ідея заснувати найбільший Британський танцювальний форум. На той час ще не існувало єдиної техніки стандартних танців. Тоді танцювали в основному Сіквенс Данс (Sequence Dance) - танці із групами фігур, що постійно повторювалися. Пари рухалися по колу суворо одна за одною, судді стояли в центрі залу, звідти порівнюючи майстерність виконавців. Створювалась атмосфера справжнього балу - кавалери були в білих рукавичках та фраках, дами в бальних платтях. Ці танці особливо були розвинені на півночі Великобританії, і тому для проведення першого фестивалю обиралося місто в центрі острова. Багато в чому завдяки Зимовим садам і кількості готелів цим місцем і став Блекпул [4].

Фестиваль проводиться щороку наприкінці травня – на початку червня протягом багатьох десятиріч. Лише один раз на п'ять років під час Другої Світової війни було припинено проведення змагань. Спочатку конкурси проходили тільки по вечорах із понеділка по п'ятницю. Але з кожним роком кількість учасників зростала, і в програмі з'явилися денні блоки. Потім організатори змушені були збільшувати кількість днів. Крім власне Чемпіонатів по стандартних і латиноамериканських танцях у різних групах (молодь до 21 року, аматори, сеньйори, професіонали, формейшен тощо) у програму Фестивалю також входять: Світовий танцювальний Конгрес, читати лекції на якому запрошують кращих фахівців планети, міжнародна командна зустріч професіоналів, турнір за запрошеннями для виконавців різновиду Екзібішн (Exhibition), конференції міжнародних танцювальних організацій, коктейлі й вечірки. Понад десять років до послуг гостей торгово-виставковий комплекс танцювальної індустрії: усе від навчальної періодичної й довідкової літератури, відео й музики до взуття й костюмів, вечірніх туалетів і прикрас, демонстрацій моделей танцювального одягу.

Перший Відкритий Чемпіонат Британії (British Open Championships) у Блекпулі по стандартних танцях серед професіоналів і аматорів пройшов в 1931 році, по латиноамериканських танцях - значно пізніше, в 1964 році, і з тих пір вони поступово витиснули із програми Фестивалю виконавців Сіквенса, у яких тепер є свій окремий конкурс у жовтні.

Задовго до Фестивалю організатор і Голова журі затверджують список суддів. Оскільки це Британський Фестиваль, що проводиться за правилами Британської Ради Танцю (British Dance Council, BDC), судять його тільки британці [4].

«Це єдиний турнір на планеті, куди з'їжджаються всі кращі танцюристи й фахівці планети. Сюди не кличуть і не запрошують спеціально, сюди їдуть самі, щоб відчувати себе часткою цього чарівного Великого світу Танцю, доторкнутися до Вічного, поклонитися Святому. Тут зустрічають друзів, створюються й одержують благословення нові дуети. Це місце небувалих зльотів і катастроф

надій, солодких сліз щастя й гірких - розчарування. Чвертьфіналістів Блекпула знають по іменах, півфінал – об'єкт для поклоніння. Ну а потрапити у фінал, а тим більше виграти Блекпул - мрія будь-якого танцюриста. Перші в Блекпулі - це дійсно кращі серед кращих. Виграти там - значить назавжди ввійти в історію», - зі знанням справи заявляє відомий російський танцюрист та суддя Л. Плетньов [2].

Фестиваль у Блекпулі - єдиний у світі великий турнір, де в Чемпіонатах професіоналів залік іде окремо по кожному танцю, і переможці в кожному з них оголошуються окремо.

У Зимових Садах (Winter Gardens) у Блекпулі (Англія) з 23 по 31 травня відбувався Blackpool Dance Festival 2013. Українські танцюристи брали участь у цьому найпрестижнішому у світі бального танцю форумі, і продемонстрували непогані результати, що стало традиційним для останніх років.

У Blackpool Amateur Rising Star 23 травня 2013 року брали участь 195 пар. На жаль, наші співвітчизники не потрапили до фіналу та півфіналу, але дійшли до чверть фіналу: Марко Іліч та Юлія Ковтунова (Marko Illich & Yuliya Kovtunova) посіли чотирнадцяте місце, а Андрій Михайлов та Анна Богачева (Andriy Mihailov & Anna Bogachova) – дев'ятнадцяте.

Ще один з найвідоміших чемпіонатів у світі бального танцю – Відкритий чемпіонат Німеччини. Ідея організації Відкритого чемпіонату Німеччини (German Open Championships) належить Гаррі Кюрхеру (Harry Körner). Цей чемпіонат, за його задумом, повинен проводитись до Блекпулського фестивалю. Для Німеччини цей турнір став унікальним, оскільки тільки тут аматори та професіонали мають можливість приймати участь в події одночасно.

1987 року відбувся Перший Німецький відкритий чемпіонат із бальних танців, проходив він протягом трьох днів на початку вересня в Мангеймі. 800 пар із Німеччини та сусідніх країн змагалися в першому турі. 1988 року відбувся другий чемпіонат, строки проведення було перенесено на середину червня. Цього року вперше брала участь невеличка кількість пар із СРСР. 1990 року вже значна кількість спортивних пар з країн колишнього СРСР брали

участь у змаганнях. Чемпіонат проводиться кожен рік. 1997 року число пар-учасниць досягло двох тисяч. Чемпіонат проводився протягом п'яти днів. Кількість категорій досягла 23 (і ювенали, і юніори, і молодь, і дорослі). Для розширення діапазону танцювального спорту до програми Чемпіонату було включено змагання з рок-н-ролу. 1998 року дванадцятий чемпіонат був проведений по десяти танцях. суспільний інтерес зростав, кількість глядачів досягла п'яти тисяч на день. 2001 року участь брало 2632 пари з 49 країн усіх п'яти континентів. 2002 року Відкритий чемпіонат Німеччини включено до серії світових чемпіонатів. 2003 року чемпіонат уперше проводиться протягом шести днів. 2004 року чемпіонат приймало місто Штутгарт [6].

2008 року знову підтверджено репутацію одного з найбільших всесвітніх фестивалів спортивного бального танцю. З'їхалося понад 2200 пар від 46 країн світу. Чемпіонат проходив у середині серпня в Штутгарде.

Українські пари почали виборювати призові місця у Відкритому чемпіонаті Німеччини з 1998 року. Назвемо переможців – вітчизняних танцюристів у різних номінаціях (аналітичний огляд проведено з 1988 року окремо по кожній номінації).

2011 року у номінації «Висхідні зірки. Латина» (Rising Stars Latin) перше місце посіли Сальватор Сінарді та Анастасія Кузієва, що виступали за Україну.

У номінації «Дорослі А. Латина» (Adults A Latin) перші місця українці вибороли 2010 року – Сергій Безпрозванний та Ольга Дедушкевич, та 2012 року - Роберт Поклітар та Анастасія Сайнюк.

У номінації «Молодь. Стандарт» (Youth Standard) вдача посміхнулась українцям 1998 року, коли Олександр Присяжнюк та Марія Антонова вибороли перше місце, та 1999 року, коли вони ж посіли друге місце.

У номінації «Молодь. Латина» (Youth Latin) ті ж Олександр Присяжнюк та Марія Антонова 1998 року вибороли срібло, а 1999 року – золото.

У номінації «Молодь. 10 танців» (Youth 10-Dance) 2010 року Роман Гербей та Ганна Побережних виграли бронзу.

У номінації «Юніори II. Стандарт» (Junior II Standard) 1998 року Дмитро Бойко та Ольга Урумова посіли перше місце.

У номінації «Юніор II. Латина» (Junior II Latin) 2012 року друге місце дісталось Ярославу Броварському та Єлизаветі Гужко.

У номінації «Юніор I. Стандарт» (Junior I Standard) 1998 року друге місце вибороли Олексій Гоцуляк та Наталія Задриборода, а 2002 та 2003 Антон Данилюк та Олена Лащенко посідали перше місце.

У номінації «Юніор I. Латина» (Junior I Latin) 2010 року дві танцювальні пари з України посіли призові місця: перше – Ярослав Броварський та Єлизавета Гужко, третє – Максим Кравченко та Катерина Петрова.

У номінації «Діти II. Стандарт» (Juveniles II Standard) 1999 року третє місце вибороли Євгеній Кашковський та Наталія Санкова. 2000 року усі три призові місця посіли українські пари: перше – Артем Матіаш та Марія Макханкова, друге – Артем Данилюк та Олена Лащенко, третє – Максим Бобров та Аліна Островська. У 2001 та 2002 роках Антон Данилюк та Олена Лащенко посідали другі місця. 2004 року Андрій Пятаха та Дар'я Ченцова вибороли третє місце.

У номінації «Діти II. Латина» (Juveniles II Latin) 1998 та 1999 року Євген Кашковський та Наталія Санкова посідали перше місце. Також 1999 року Артем Матіаш та Марія Малчанкова посіли третє місце. 2000 року на другому місці опинились Максим Бобров та Аліна Островська, а на третьому – Іван Хрустальов та Юлія Халіпова. 2004 року друге місце дісталось Андрію Пятаху та Дорі Ченцовій.

У номінації «Діти II. 8 танців» (Juveniles II 8-Dance) 2004 року перше місце вибороли Андрій Пятаха та Дар'я Ченцова. 2006 року третє місце дістали Євген Таранюк та Анастасія Зверева. 2007 року третє місце посіли Денис Казаков та Катерина Сахненко.

У номінації «Діти I. Стандарт» (Juveniles I Standard) 2013 року друге місце вибороли Олександр Турченок та Анна Кушнір.

У номінації «Діти I. Комбінація 6 танців» (Juveniles I 6-Dance Kombination) 2013 року перше місце дісталось Олександрю Турченяку та Анні Кушнір.

У номінації «Schüler Latein (bis 1996)» 1996 року третє місце посіли Антон Ганопольський та Наталія Магдалінова.

У номінації «Професіонали. Висхідні зірки Латини» (Professionals Rising Star Latin) 2001 року Сергій Кравчук та Марія Румянова посіли третє місце, а 2002 вони ж були вже на другому. 2006 року друге місце вибороли Андрій Дикий та Ірина Жебрак.

У номінації «Сеньйори I A Стандарт» (Senior II A Standard) 2012 року перше місце посіли Роберт Поклитар та Анастасія Сайнюк [5].

Отже, Відкритий чемпіонат Німеччини (German Open Championships) відноситься до наймасштабніших та найпрестижніших міжнародних змагань, де українські танцюристи все частіше завойовують призові місця, що свідчить про підвищення виконавського рівня вітчизняних пар.

Ще один з найпрестижніших чемпіонатів світу – Відкритий чемпіонат Англії з бальних танців «UK Open», що входить у «велику трійку» англійських турнірів. Останній чемпіонат відбувся у січні 2014 року. У категорії «Professional Rising Star Latin» п'яту сходинку посіли Михайло Білопухов та Анастасія Щепіліна з України.

Найпопулярніша та найчисленніша категорія Amateur Latin була представлена від України 16 дуетами: найвищого результату досягли Антон Нестерко та Дар'я Марющенко, опинившись одразу за рисою фіналу — сьоме місце [1].

Висновки. Отже, Англія, ставши законодавицею мод у спортивному бальному танці ще на початку XX століття, і досі зберігає провідні позиції в царині впровадження нових елементів, стилів, нюансів тощо. Саме Блекпулський фестиваль, як один із найпрестижніших, наймасовіших та найпопулярніших стає стартовим майданчиком для багатьох тенденцій у бальному танці в світі, причому, не тільки спортивному, а, безумовно, і сценічному. Тисячі учасників фестивалю, що на власні очі бачать змагання

провідних світових пар, популяризують новинки у власних державах. Тисячі дисків із відеозаписами фестивалю, а також, фрагменти виступів в інтернет-мережі сотні разів переглядаються практично в усіх колективах бального танцю у світі, у тому числі, і в Україні.

Українські пари бального танцю, отримавши можливість брати участь у престижних світових турнірах бального танцю з кінця 90-х рр. XX ст., сьогодні піднімаються на високі позиції у змаганнях, про що свідчать, зокрема, результати Відкритого чемпіонату Британії (British Open Championships), Відкритого чемпіонату Німеччини (German Open Championships), Відкритого чемпіонату Англії з бальних танців (UK Open). Перспективними напрямками подальших досліджень є стильові особливості виконання різних пар, порівняння технічних, акторських, стильових параметрів виконання пар різних країн тощо.

Література:

1. Куценко А. П. Украинские танцоры по спортивным танцам в Англии 21-23 января 2014 года на соревнованиях «UK Open 2014» [Електронний ресурс] / Александр Петрович Куценко. – Режим доступа : http://aleksandr-p.io.ua/s627828/ukrainskie_tancory_po_sportivnym_tancam_v_anglii_21-23_yanvary_2014_goda_na_sorevnovaniyah_uk_open_2014
2. Плетнев Л. Блэкпул - 2009. Надежды и разочарования [Електронний ресурс] / Леонид Плетнев. – Режим доступа : <http://www.pletnev.net/modules/myarticles/article.php?storyid=63>
3. Blackpool Dance Festival 2013: результаты украинцев [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://s9087.io.ua/s409063/blackpool_dance_festival_2013_rezultaty_ukraincev
4. Blackpool Dance Festival [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://www.blackpooldancefestival.com/blackpool_dance_festival.htm (офіційний сайт Блекпулського танцювального фестивалю).
5. German Open Championship [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://www.goc-stuttgart.ru/>

6. The History of the German Open Championships. – Режим доступу : <http://www.goc-stuttgart.ru/>

References:

1. Kucenko A. P. Ukray`nsky`e tanczory po sporty`vnym tanczam v Angly`y` 21-23 yanvary 2014 goda na sorevnovany`yax «UK Open 2014» [Elektronny`j resurs] / Aleksandr Petrovy`ch Kucenko. – Rezhy`m dostupu : http://aleksandr-p.io.ua/s627828/ukrainskie_tancory_po_sportivnym_tancam_v_anglii_21-23_yanvary_2014_goda_na_sorevnovaniyah_uk_open_2014

2. Pletnev L. Bləkpul - 2009. Nadezhdy y` razocharovany`ya [Elektronny`j resurs] / Leony`d Pletnev. – Rezhy`m dostupu :

<http://www.pletnev.net/modules/myarticles/article.php?storyid=63>

3. Blackpool Dance Festival 2013: rezul`taty ukray`ncev [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu :

http://s9087.io.ua/s409063/blackpool_dance_festival_2013_rezultaty_ukraincev

4. Blackpool Dance Festival [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu : http://www.blackpooldancefestival.com/blackpool_dance_festival.htm (oficijny`j sajt Blekpuls`kogo tancyuval`nogo festy`valyu).

5. German Open Championship [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu : <http://www.goc-stuttgart.ru/>

6. The History of the German Open Championships [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu : <http://www.goc-stuttgart.ru/>